

تمام آثار وسوسه برانگیز جشنواره فیلم فجر

کدام فیلم‌ها در جشنواره فیلم فجر ارزش تماشا دارند؟



ایمان عبدلی

جشنواره سی و هشتم هم از راه رسید و بعدها تاریخ دربارۀ این جشنواره قضاوت خواهد کرد. وقتی که غبار از هیاهوی این روزها برداشته شود؛ صرفاً و صرفاً کیفیت فیلم‌ها ملاک خواهد بود. در این جا به مرور و اختصار از فیلم‌هایی نوشتیم که احتمالاً گزینه‌های قابل پیشنهاد دادن خواهند بود. یعنی آن دسته از فیلم‌هایی که می‌ارزد برایش صف ایستاد. قبل تر تیغوسی‌های سینما برای فیلم‌هایی سر و دست می‌شکستند که گمان می‌کردند به آکران عمومی نمی‌رسد و یا در آکران جرح و تعدیل شود، اما حداقل این دوره از جشنواره چنین فیلم‌هایی در خودش ندارد و ملاک این فهرست که کمی هم سلیقه شخصی و فانتزی است، فیلم‌های واجد کیفیت است و پس.

خون شد - مسعود کیمیایی
بود و نبود کیمیایی در جشنواره امسال شاید استراتژیک‌ترین بود و نبود تاریخ سینمای ایران باشد.

یادداشت

فیلمی که به واسطه «کرونا» دست به دست شد

هالیوود یک دهه قبل، «کرونا» را پیش بینی کرده بود

آبان نامجو

تخریب برج‌های دوقلو در ۱۱ سپتامبر، به روی کار آمدن دونالد ترامپ و حالا شیوع ویروس کرونا از مهم‌ترین حوادثی است که در برخی فیلم‌های هالیوودی پیش از وقوع ترسیم شده‌اند. این روزها در میان کاربران شبکه‌های اجتماعی فیلم «شیوع» دست به دست می‌شود.

در اغلب آثار هالیوود عاقبت خوشی برای دنیا ترسیم نشده است. در اغلب آثار آخرالزمانی هالیوود جامعه در حال مبارزه با موجود یا موجودات بیگانه‌ای است که به بشریت حمله کرده‌اند؛ موجوداتی که یا از کرات دیگر به زمین آمده‌اند یا به واسطه ویروسی کشنده به جان بشر انداخته شده‌اند. اما نوعی دیگر از فیلم‌ها با مضامین آخرالزمانی نیز هستند که در آن‌ها به شکلی از رویدادهای آینده پرده برداری شده

به هر حال در میان اسامی حاضر هیچ‌کدام وزن او را ندارند و همین که اسمش در جشنواره باشد یک دلخوشی ست برای مخاطبان و یک رزومه برای مدیران. «خون شد» را می‌گویند تر و تمیزترین فیلم یک دهه اخیر کیمیایی است. فیلم یکی از عصیان‌زده‌ترین فیلم‌های کیمیایی است. شبیه آثار درخشانی چون قیصر یا گوزن‌ها. مضامینی چون تجاوز و فحشا سوژه فیلم است. سعید آقاخانی در فیلم نقش فضلی را دارد که سال‌ها در کنار خانواده حضور ندارد و وقتی برمی‌گردد می‌بیند به خواهرش تجاوز شده و برادرش هم راهی تیمارستان شده و... احتمالاً با همین یک تکه از داستان یاد قیصر افتادید و خوب باید این مژده را بدهم که کیمیایی در هشتماد سالگی دوباره به اوج رسیده است.

خروج - حاتمی کیا

خب این هم از خوش‌شانسی جشنواره سی و هشتم است که حاتمی کیا دست از ساخت آثاری مثل «به وقت شام» برداشته به

سینمایی ملموس تر و اجتماعی برگشته. «خروج» داستان اعتراض چند دهقان است که از دزفول و با تراکتور راهی تهران می‌شوند تا صدایشان را به گوش مسئولین برسانند. فیلم در دسته‌بندی‌های سیاسی نقش با اهمیتی دارد، علیه دولت احتمالاً و در خدمت مخالفان دولت، پس اگر نقدها و یادداشت‌ها به دنیایی فراتر از سینما می‌رسد نباید شاکي شد و این اصولاً راهی ست که حاتمی کیا انتخاب کرده. اما اگر قرار است از سینما بگویم همین قدر بدانید که فیلم خوش‌ساخت درآمده و بازی فرامرز قریبیان در اوج است. حتی عده‌ای بازی او را در کنار بازی‌های جاویدان سینمای ایران قرار دادند، مثلاً در حد بهروز وثوقی در قیصر. همان یک عکسی که از قریبیان قبل از جشنواره در آمد نشان داد که «خروج» از خوب‌های حاتمی کیاست.

درخت گردو - مهدویان

دوباره مهدویان و دوباره یک پروژه عظیم و تاریخی. البته تاریخ معاصر و این بار مباران شیمیایی

ساخت آثاری که مخاطب بپسندد، باز داشته بود. این بار اما در یک کولاز هنرمندانه که البته فرم در خدمت داستان در آمده در «سینما شهر قصه» آن‌ها یک فیلم برای عاشقان سینمای ایران ترتیب داده‌اند. فیلمی که از آن کلی کلیپ در خواهد آمد و کلی ار جاعات فرامتنی به آثار بزرگ سینما دارد. «سینما شهر قصه» را به میزانی دوست خواهید داشت که با سینمای ایران ارتباط داشته‌اید. فیلمی نوستالژیک برای سینما بازها از قبل از انقلاب تا دهه شصت خورد شدیدی.

شنای پروانه - محمد کارت

در امتداد فیلم‌هایی که فضای لجن مال و نکبت‌زده جنوب شهری را نشان می‌دهد، «شنای پروانه» هم امسال نماینده همان دسته است. منتهی خیلی بومی تر از مثل «مغزهای کوچک زنگ‌زده». لوکیشن‌های فیلم همه در جنوب شهر تهران هستند و بخش عمده‌ای از فیلم در پامنار و دروازه غار فیلم‌برداری شده. فیلم جلوه‌های عمیقی از کمپنیزم را نشان می‌دهد و در ریتم و میزانشسن بسیار روپا نشان است. نمی‌دانم آن تیزر فیلم را دیده‌اید که امیر آقایی نقش یک گنده‌لات را دارد یا نه؟

در هر صورت خیلی‌ها در نگاه اول میبوت آن شدند، همان چند ثانیه گرت‌های از فضای زنده و رئال کار است. «شنای پروانه» با این قاعده احتمالاً جزو پر طرفدارهای امسال خواهد بود و سر بلیت‌هایش به اصطلاح دعوا خواهد شد.

عامه پسند - سهیل بیرقی

«من» و «عرق سرد» نشان داد که بیرقی شناخت خوبی از زن‌های جامعه‌اش دارد و به موقعیت زنان و پیشبرد جنبش‌های زنانه اهمیت می‌دهد. «عامه‌پسند» البته در قله کارگردانی بیرقی نیست و شاید مثلاً «من» فیلم منسجم‌تری است؛ اما نگاه و زاویه دید فیلمساز تماشاگر را راضی می‌کند به علاوه پایان‌بندی. در فیلم با مسأله زنی مواجهیم که فکر می‌کند ظاهرش رکن اساسی زندگی اوست که البته بر حسب

یک سلسله اتفاقات متوجه می‌شود که درونیات و نوع نگرشش مسأله قابل توجه‌تری است. زن داستان که اتفاقاً ۵۷ ساله هم هست را فاطمه معتمدآری بازی می‌کند.

قصیده گاو سفید - بهتاش صناعی‌ها

بهتاش صناعی‌ها پیش از این با «احتمال باران اسیدی» نشان داده بود که هویت خودش را در سینمای ایران خواهد ساخت و حالا با یک فیلم تمیز و شسته و رفته خودش را در سینمای ایران ثابت کرده. فیلم درباره مینا زنی ۳۵ ساله است که شوهرش به علت قتل عمد قصاص شده و اکنون زندگی سختی را می‌گذراند. این شرایط زمانی پیچیده‌تر می‌شود که مردی نزد پلیس آمده و با ارائه شواهد اعتراف‌هایی می‌کند که زندگی مینا را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اشتباه یک قاضی یا همان «خطای انسانی» هسته مرکزی داستان «قصیده گاو سفید» است که در کارگردانی، تدوین و ریتم، فیلم قابل ستایشی است.

فیلم‌های دیگری که می‌توانست در این فهرست قرار بگیرد و به نوعی فاصله‌ی کمی با این فهرست دارد یکی فیلم «تومان» است ساخته مرتضی فرشباف که داستان متفاوتی دارد و حکایت دو جوان قمارباز در گنبد کاووس است. «آتابای» ساخته نیکی کریمی هم حداقل بازی‌ها و فضا سازی خوبی دارد. «روز بلوا» ساخته بهروز شعبی هم دغدغه محترمی دارد. «روز صفر» هم که تیم بازیگری جذابی دارد و اما ماجرایش دستگیری عبدالملک ریگی و حواشی‌اش است.

فیلم بهنام بهزادی با نام «من می‌ترسم» هم دو نوع واکنش متضاد داشته. فیلم «مغز استخوان» حمیدرضا قربانی هم می‌گویند در نیامده! بعضی‌ها هم کم‌دی دیدن در جشنواره را می‌پسندند که خوب لاجرم باید «خوب بد جلف» را ببینند. امیدوارم در روز آخر فیلم و حتی فیلم‌هایی گل کند که اسمشان در این لیست نبود و به نوعی سینما غافلگیرمان کند.

پرده نقره‌ای

پریناز ایزدیار؛

بازیگری که دوربین دوستش دارد



«سه کام حبس» سامان سالور، در ادامه سینمای مسعود کیمیایی است. اما مستقل و زنده و خودسندیده. فیلم خوبی

است که می‌توان به دیگران توصیه‌اش کرد، با آگاهی بر این موضوع که بی‌شک مخاطب را آزار میداد و اذیت میکند؛ ولی مگر می‌توان چهره عریان فقر و اعتیاد و قاچاق را نشان داد و تلخ و آزار دهنده نبود؟ «سه کام حبس». داستان سیکل باطل فرو پاشی در میان سیل تپه‌ای است که بیش از مواد، معتاد به فلاکت مستمر طبقه خویش‌اند و بیش از اعتیاد به مخدر، اعتیاد به جنگ با جماعتی دارند که همچون خود، تاگلوبه‌زیر گل فرو رفته‌اند. کارگردانی سالور، تحسین برانگیز است. نه تلویزیونی است، نه دارای نمای تکراری، و نه مدعی و جلوه‌گرانه. مهمتر از همه، «سه کام حبس»، همچون دیگر فیلم‌های ایرانی این سال‌ها، آپارتمانی نیست و بانسبی گرایی باسماهای و خیانت‌های زن و شوهری طبقه متوسط، روی مغز مخاطب راه نمی‌رود و همین، جای شکرش باقی است. پریناز ایزدیار هم اکنون دارای چنین خصیصتی است. او بازیگری است که «دوربین» دوستش دارد و مخاطب نمی‌پسندد که قاب دوربین از حضور او خالی شود. معصومیت سیما او، به همراه احساسات پیچیده و متناقض نهفته در چهره، و رازآلودگی نگاهش، او را تبدیل به بازیگری ویژه کرده که لحن و بیان خاص دیالوگ‌گویی‌اش، حتی ساده‌ترین دیالوگ‌ها را متفاوت و دیگرگون می‌کند. آن هم در رئالیستی‌ترین شکل خود. باری، در این سینمای ایزوله و تکراری و کلیشه‌زده، پریناز ایزدیار از انگشت شمار استعداد‌های این دهه سینماست که حضور درست و به‌انداز‌هاش مقابل دوربین، کامل‌کننده است و این کامل‌کنندگی، بعضاً حتی گاف‌های فیلمنامه و کارگردانی فیلم‌ها را پوشانده و پول فیلم‌ها را بالا می‌برد.

بلیت‌های جشنواره برای توان‌یابان و نابینایان نهم‌بها خواهد بود

از یکشنبه سیزدهم آبان ماه به مدت ۱۰ روز، تماشاگرانی که بلیت‌های منتخب جشنواره، با مناسب سازی کاملی فیلم‌ها و همچنین آماده‌سازی شرایط و موقعیت، برای تمامی ناشنوایان، نابینایان، جانبازان و توان‌یابان حرکتی امکان پذیر می‌شود. این بخش از جشنواره در سه سانس ۱۴ تا ۱۶ و ویژه جانبازان و توان‌یابان حرکتی ۱۵ تا ۱۷ و ویژه نابینایان ۱۸ تا ۲۰ ویژه ناشنوایان در پردیس سینمایی ایران مال میزبان این افراد خواهد بود. بر اساس این گزارش، فیلم دوزیست یکشنبه ۱۳ بهمن ماه در پردیس سینمایی ایران مال آکران می‌شود. وسایل رفت و آمد از متروی صادقیه به ایوان مال و برعکس، برای تمامی ناشنوایان، نابینایان، جانبازان و توان‌یابان حرکتی از پیش فراهم شده است.

حواشی حضور مهناز افشار در پرشیا گات تلنت



شبکه ام‌بی‌سی پرشیا بالاخره از گات تلنت یا همان مسابقه استعدادیابی‌اش رونمایی کرد. جمعه شب اولین قسمت از «پرشیا گات تلنت» پخش شد. برنامه‌ای که البته در شبکه‌های اجتماعی با واکنش‌های منفی مواجه شد و خیلی استعداد خاصی در آن به چشم نیامد.

حضور مهناز افشار البته نکته جالب توجهی بود که بعد از یک سال پر حاشیه بالاخره در جایی غیر از شبکه‌های اجتماعی حضور حرفه‌ای داشت و البته باز هم یک حاشیه کوچک داشت. جایی از برنامه یکی از شرکت‌کننده‌ها آرزو کرد که در برنامه بعدی بتواند برای پدر و مادرش هم ویزا بگیرد تا کار او را از نزدیک تماشا کنند، مهناز افشار هم در پاسخ آن شرکت‌کننده از حضار و بینندگان خواست که دعا کنند تا بتواند برای مادرش ویزا بگیرد. البته لحظه ورود افشار به سالن برگزاری مسابقه هم یک حاشیه کوچک داشت، جایی که دست‌اندر کاران برنامه او را به عنوان برترین بازیگر تاریخ سینمای ایران معرفی کردند.

